

Politik Bilim

“Bu da bana ders olsun...”

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Çoğumuzun, günde en az iki kez, ‘iç karartma seanslarına’ katıldığını sanıyorum. Âdetâ mübtelâsı olunan bu seanslardan birincisi, genellikle saat 19.00-20.00 dolaylarına, televizyonların akşam haberleri saatine rastlıyor. İkincisiyse sabahları, günlük gazeteleri önümüze serdiğimiz saatlere... Bakıyorum, bu seanslarda dile getirilen ülke meseleleri karşısında, bazen ‘biz buna müstahakız, cezamızı çekelim’; bazen de ‘onlar buna müstahak, oh olsun, burunları sürtülsün’, havasındayız. Ne var ki, başkasını suçlu ilân edip oh olsun demek de insanı rahatlatmıyor. Nasıl rahatlatırsın ki, onlarca meselemiz var; suçlusu başkası da olsa, sonuçlarını hep birlikte yaşıyoruz, yaşayacağız.

Son zamanlarda bunlara bir yenisi daha eklendi. O tam bir karabasan. İktisadî krizden söz ediyorum... Diyeceksiniz ki, bu mesele yeni eklenmedi ki, olacaklar zâten belliydi; biliniyordu. Doğru; kapitalist sistemin nasıl işlediğini bilenler için, kriz eşyanın tabiatı gereği ortaya çıkan bir olgu. Bugün olmaz yarın olur; ama olur. Kaldı ki, bu krizin kapımızda olduğunu, pek çok yazar, düşünür uzun bir süredir yazıyordu, söylüyordu. (Bu arada aklıma hemen Cumhuriyet’ten Ergin Yıdızoğlu’nun, gerçekten uzun bir zamandan beri yazdıkları geliyor.) Evet, iç karartma seanslarında krizin kapıda olduğunu öğrenmiştik. Ama bir şeyin olacağını bilmekle, fiilen yaşanması farklı.

İşsiz kalmaya başlayan işçiler; pek çoğu bulunduğu işyerinde zâten eğreti duran ve her an işlerini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olan mühendisler, Türkiye’de yıllardır sürüp gelen bütün olumsuz şartlara rağmen zor yoldan para kazanmayı seçip kurdukları fabrikaları ayakta tutabilmek için bunca zamandır direnen sanayiciler ve daha pek çok kişi, artık krizi fiilen yaşamaya başladı; ama yaşadıkları, henüz iç karartma seanslarında tam anlamıyla sergilenmeye başlamadı. Örneğin, geçenlerde yapılan bir sektör derneğinin genel kurulunda, o zor yolu seçen sanayicilerimizden birinin (kendisinden izin almadığım için adını yazmıyorum) kulağıma gelen yakınması...

O sanayicimiz, sürekli iş yaptığı Avrupalı bir sanayicinin kendisine söylediklerini aktarmış. Avrupalı sanayicinin söylediği meâlen şu: *“Bugüne kadar tedarikçimiz sizdiniz. Sizden hiçbir şikâyetimiz yok. Ama artık sizden satın aldıklarımızı, sizinkinden pahalı da olsa, kendi ülkemizde kurulu fabrikalardan alacağız. Kriz şartlarında kendi ülkemizdeki fabrikaları kollamak; onlara iş yaratmak zorundayız.”* Avrupalı sanayici, daha sonra *“bizi anlayışla karşılayacağınızı umuyoruz”* mu; yoksa *“bu da sizin siyasetçilerinizin kulağına küpe olsun”* mu dedi, onu bilmiyorum. Ama bildiğim, sanayicimizin bunu, bizim siyasetçilerimizin kulağına küpe olsun diye anlattığı.

Evet, kriz şartlarında, özellikle sanayimiz ve sanayide çalışanlar büyük sıkıntılarla karşı karşıya kalacaklar. Sanayi mallarındaki ihracatımızın ağırlıklı olarak Avrupa pazarlarına yönelik olduğu biliniyor. O pazarlarda talebin düşmesi bizim üretimimizi de olumsuz yönde etkileyecek; iç pazardaki daralma da buna eklenince, muhtemelen kapısına kilit vurulan fabrikalarımız olacak. Sorunumuzu daha da büyütecek olan, her ülkenin önce kendi sanayiini kollaması çok doğal. Bu ancak, ‘küreselleşme’nin ta baştan beri zâten güçlü ülkelerin ulusal çıkarlarıyla örülmekte olduğunu, *“Batı ne eylerse güzel eyler”* deyip, beyinlerini bu sürecin girişindeki vestiyere bırakmış oldukları için göremeyenlere şaşırtıcı gelebilir. Ne var ki, ‘küreselleşme’ sürecine, kendi ulusal çıkarlarımızı hiç gözetmeden, kayıtsız şartsız eklemelenmenin bedelini sâdece onlar değil hepimiz ödeyeceğiz.

Diyeceğim o ki, kriz haberleri iç karartma seanslarına bundan böyle daha çok yansiyacak. Dilerim, yaşamakta olduğumuz bunca karabasana tuz biber ekecek bu haberleri dinleyince, okuyunca ağızımızdan dökülecek sözler **îdâm sehpasındaki** ‘Temel’in şu son sözleri gibi olmaz: “*Ha bu da bana ders olsun...*”

CBT. 14 Kasım 2008